

Memo

memonummer 2
datum 30 oktober 2017
aan Reinier van Trigt
van Sjoerd van Eijk
kopie Luc Koks
project Ontwikkeling Van Oldenbarneveldtlaan 10 Rijen
projectnr. 407118
betreft Beschouwing bescherming eekhoorn in relatie tot de gewenste ontwikkeling van het plangebied

Aanleiding

In het plangebied (Van Oldenbarneveldtlaan 10 Rijen) is een viertal nesten van eekhoorns waargenomen (bron: zienswijze in het kader van de bestemmingsplanprocedure). De voorgenomen ontwikkeling van het plangebied zorgt er voor dat deze nesten verdwijnen. De eekhoorn is een beschermde soort opgenomen op lijst A van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Om deze nesten te mogen verwijderen is strikt genomen een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

De voorliggende notitie beschrijft de mogelijkheden voor het realiseren van het project in relatie tot het voorkomen van de eekhoorn binnen de wettelijke kaders van de Wet natuurbescherming.

Voor het rooien van de bomen waarin de nesten zich bevinden bestaan twee opties:

1. Aanvragen van een Ontheffing / verklaring van geen bedenkingen (vvgb; via omgevingsvergunning);
2. Werken via een goedgekeurde gedragscode zonder ontheffing of vvgb.

1. Ontheffing aanvragen / verklaring van geen bedenkingen

De eekhoorn is een beschermde diersoort. Het verwijderen van de nesten betekent aantasting van een vaste verblijfplaats en heeft zodoende een negatief effect op deze soort. Gezien de ligging van het plangebied, grenzend aan een uitgestrekt bosgebied van overwegend grove den, blijft er wel ruim voldoende leefgebied met geschikte verblijfplaatsen voor de soort in de omgeving over. Strikt genomen is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor de voorgenomen ontwikkeling nodig. Om deze ontheffing te verkrijgen moet worden voldaan aan een aantal randvoorwaarden. Deze voorwaarden hebben onder meer te maken met de periode waarin gewerkt wordt (buiten de kwetsbare periode). Daarnaast kan het verdwijnen van de nesten worden gemitigeerd door het ophangen een aantal nestkasten in de omgeving van het plangebied.

2. Werken via een goedgekeurde gedragscode

De Wet natuurbescherming heeft op 1 januari 2017 de Flora- en Faunawet (en tevens Boswet en Natuurbeschermingswet) vervangen. Onder de Flora- en Faunawet was de eekhoorn ook beschermd, maar bij ruimtelijke ingrepen hoefde geen ontheffing aangevraagd te worden onder de voorwaarde dat de werken worden uitgevoerd volgens een goedgekeurde gedragscode. De gedragscodes die binnen het kader van de Flora- en faunawet zijn opgesteld, worden op termijn vervangen door gedragscodes die aansluiten bij de nieuwe Wet natuurbescherming. Een deel van de 'oude' gedragscodes is op dit moment nog geldig (www.rvo.nl).

Een voorbeeld van de manier waarop met de eekhoorn omgegaan kan worden in het project is opgenomen in gedragscode voor de gemeente Raalte (Gedragscode Raalte; geldig tot 30-08-2018). Hierin staat dat bij het kappen en dunnen van beplantingen het volgende geldt: Voor bomen met eekhoornnesten geldt dat deze in de winterperiode (indien actief in gebruik) en de aansluitende de voortplantingsperiode (indien actief in gebruik) ontzien worden.

Deze gecombineerde periode loopt van 1 december - 30 augustus. Indien onduidelijkheid bestaat over het actief in gebruik zijn van een nest (en voor welke functie) moet een ter zake kundige betrokken worden om te bepalen of de werkzaamheden wel of niet door kunnen gaan.

Voorstel vervolg

Strikt genomen is het aanvragen van een ontheffing een formele verplichting voor het mogen verwijderen van de nesten van de eekhoorn. Als onderdeel van een ontheffingsprocedure zullen mitigerende maatregelen moeten worden opgesteld en uitgevoerd. Echter, ook als geen ontheffing wordt aangevraagd, moeten dezelfde mitigerende maatregelen genomen worden om het effect op de eekhoorn te mitigeren. De aard van de mitigerende maatregelen kan worden gebaseerd op de ecologisch inhoudelijke richtlijnen van de nog geldige gedragscodes.

Concreet moeten de volgende maatregelen genomen worden c.q. moet aan de volgende voorwaarden worden voldaan:

- Werken in bepaalde periode (tussen 1 september en 31 november). Het overige deel wordt als kwetsbare periode gezien door winterrust en voortplantingsseizoen.
- Er is ruim voldoende geschikt leefgebied in de omgeving aanwezig. Aanvullende maatregelen rond het leefgebied zijn niet nodig.
- Ophangen nestkasten in de omgeving van het plangebied voor dat de nesten verwijderd worden. Geadviseerd wordt om voor ieder nest dat verdwijnt 2 nestkasten op te hangen (in totaal dus 8 stuks).
- Voorkómen dat eekhoorns gedood worden bij het omzagen van de bomen. Het zagen moet gebeuren onder ecologische begeleiding waarbij eventuele aanwezige eekhoorns uit de nesten gehaald moeten worden voordat de boom wordt omgezaagd.

Samenvattend gesteld ligt voor het projectvervolg de keuze voor of naast het nemen van deze maatregelen een ontheffing wordt aangevraagd.

- Indien een ontheffing wordt aangevraagd, dan geldt daarvoor een proceduredtijd. Gezien de toegestane werkbare periode van 1/9 – 31/11 betekent dit dat de uitvoering op zijn vroegst in 2018 kan plaatsvinden. Aan het aanvragen van een ontheffing zijn kosten verbonden (samenstellen en indien aanvraag, legeskosten);
- Indien de werkzaamheden zonder ontheffing worden uitgevoerd, kan de uitvoering theoretisch nog in 2017 plaatsvinden, maar onder voorwaarde dat binnen de gestelde termijn de benodigde kasten zijn opgehangen.

Aan beide opties zijn kosten verbonden voor aanschaf en plaatsing van de nestkasten en voor de ecologische begeleiding.

datum vrijgave
30-10-2017

beschrijving revisie
Definitief

goedkeuring
L. Koks

vrijgave
R.H. van Tigt